

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ”
(для бакалаврів)

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2009

Підготовлено професором кафедри медичної психології та психокорекції Є. М. Прокоповичем і доцентом кафедри медичної психології та психокорекції Т. М. Вакуліч.

Затверджено на засіданні кафедри медичної психології та психокорекції (протокол № 7 від 01.04.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Прокопович Є. М., Вакуліч Т. М. Навчальна програма дисципліни “Медична психологія” (для бакалаврів). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009 — 18 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Медична психологія”, вказівки до виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2009
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2009

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна “Медична психологія” — складова програми професійної підготовки слухачів, які навчаються в МАУП.

Медична психологія вивчає особливості психіки хворого, їх вплив на здоров'я та хворобу, а також забезпечення оптимальної системи психологічних цілющих впливів, обставин, які супроводжують діагностику, лікування, обслуговування та реабілітацію хворих; особливості професійної діяльності медичних працівників (лікаря, фельдшера, медичної сестри, молодших медичних працівників), їх стосунків з хворими, їхніми рідними.

Мета дисципліни — ознайомити слухачів із сучасними теоретичними уявленнями та практичними досягненнями в галузі медичної психології.

Сучасна медична психологія висвітлює фундаментальні поняття психології хворої людини, загальної психопатології, клініко-психологічні методи дослідження й оцінювання стану пацієнта, психологічні і психосоматичні аспекти в різних галузях медицини, сучасну психотерапію, психопрофілактику та психогігієну.

Сучасна медична психологія охоплює багато напрямів (біхевіоральний, біологічний, когнітивний, психоаналітичний, гуманістичний, соціально-психологічний), які мають свою теоретико-концептуальну базу та методологічні принципи досліджень. Засвоєння напрямів медичної психології дасть можливість свідомо і функціональніше впроваджувати у медико-психологічну практику ефективні методики допомоги пацієнтам.

Основні навчально-методичні посібники з курсу “Медична психологія” наведено у списку літератури.

В результаті вивчення курсу студенти повинні:

- демонструвати володіння принципами медичної деонтології, запобігати виникненню ятрогенії і корегувати наслідки ятрогенних впливів;
- застосовувати засоби психогігієни, психопрофілактики та основні методи психотерапії у медичній практиці;
- визначати психосоматичні і соматопсихічні взаємовпливи у хворих;
- визначати психічний стан і рівень соціально-психологічної адаптації хворих за допомогою методів психологічного дослідження;

- демонструвати вміння спілкуватися з колегами, хворими, їх родичами з урахуванням їхніх психологічних особливостей, сприяти створенню здорового психологічного клімату у медичному середовищі.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	2
	Змістовий модуль I. Загальні питання медичної психології
1	Предмет, завдання та методи дослідження психологічного стану людини. Поняття про психічне здоров'я
2	Особистість та хвороба. Внутрішня картина захворювання
3	Стан психічних функцій і хвороба
4	Експериментально-психологічні методи дослідження та оцінювання стану пацієнта
5	Клінічні прояви психічної патології
	Змістовий модуль II. Основні симптоми і синдроми розладів психіки
6	Порушення сприйняття, мислення, емоцій, волі, потягів
7	Порушення пам'яті, інтелекту, свідомості, ознаки дефіцитарності психічних функцій
8	Основні симптоми і синдроми розладів особистості
9	Психосоматичні захворювання: органів дихання, серцево-судинні та шлунково-кишкові
10	Психосоматичні захворювання: ендокринної системи, гінекологія та акушерство, функціональні сексуальні розлади
11	Психосоматичні захворювання: головний біль, біль у спині, аспекти харчової поведінки, психовегетативний синдром, розлади сну

1	2
12	Психосоматичні захворювання: особливості хірургічного, терапевтичного, травматологічного пацієнта
	Змістовий модуль III. Практичні аспекти медичної психології
13	Психологія медичних працівників
14	Психологія лікувально-діагностичного процесу
15	Психологічні аспекти залежної, суїцидальної поведінки, танатології та евтаназії
16	Психогігієна, психопрофілактика, основи психотерапії
17	Вікова клінічна психологія
Разом годин: 108	

ЗМІСТ
дисципліни
“МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ”

Змістовий модуль I. Загальні питання медичної психології

Тема 1. Предмет, завдання та методи дослідження психологічного стану людини. Поняття про психічне здоров'я

Предмет, завдання, зміст медичної психології. Місце медичної психології в системі психологічних, медичних та інших наук. Становлення та розвиток медичної психології. Формування медико-психологічних поглядів у практичній діяльності лікаря. Психосоматичні і соматопсихічні взаємодії: основні теоретичні концепції. Визначення психічного здоров'я. Критерії.

Література [3; 5; 6; 9; 10; 12; 16; 18; 20; 26; 29; 31].

Тема 2. Особистість та хвороба. Внутрішня картина захворювання

Психологія особистості. Сучасні теорії особистості. Особливості особистості різних вікових груп. Особистість і хвороба. Внутрішня картина захворювання, типи. Класифікація основних типів ставлен-

ня до хвороби, його вплив на перебіг захворювання та прогноз, тактика лікаря стосовно хворих з негармонійними типами реагування на хворобу.

Література [1; 4; 7; 9; 10; 15; 21; 27; 29; 32; 38; 40; 45]

Тема 3. Стан психічних функцій і хвороба

Клініко-психологічні аспекти пізнавальної діяльності та емоційно-вольової сфери. Свідомість, самосвідомість, їх рівні, стани свідомості у хворого.

Література [2; 5; 11; 16; 21; 27; 30; 41; 45; 50]

Тема 4. Експериментально-психологічні методи дослідження та оцінювання стану пацієнта

Патопсихологічна оцінка порушень уваги, пам'яті, сприйняття, мислення, інтелекту, емоцій, індивідуально-психологічних особливостей. Експериментальне нейропсихологічне обстеження мови, письма, читання, лічби, праксису, сприйняття шумів, ритмів, мелодій, схеми тіла, орієнтації в просторі, стереогнозису, зорового гнозису.

Література [2; 3; 6; 8; 9; 20; 29; 38; 46; 47; 52; 57; 58; 59]

Тема 5. Клінічні прояви психічної патології

Принципи розрізнення психологічних феноменів та психопатологічних симптомів. Діагностичні принципи-альтернативи: хвороба — особистість, нозос — патос, реакція — стан — розвиток, психотичне — непсихотичне, екзогенне — психогенне — ендогенне, дефект — одужування — хроніфікація, адаптація — дезадаптація, компенсація — декомпенсація, негативне — позитивне.

Література [11; 23; 30; 32; 39; 43; 45; 48; 49; 51; 54]

Змістовий модуль II. Основні симптоми і синдроми розладів психіки

Тема 6. Порушення сприйняття, мислення, емоцій, волі, потягів

Симптоми порушення у сфері сприйняття, межа між нормою і патологією. Симптоми порушення у сфері мислення. Ознаки патології в ділянці емоцій. Порушення волі, ознаки енергетичного зниження. Патологія потягів, питання норми і патології.

Література [5; 7; 9; 25; 34; 38; 39; 44; 53; 55; 62; 63; 67]

Тема 7. Порушення пам'яті, інтелекту, свідомості, ознаки дефіцитарності психічних функцій

Ознаки порушення пам'яті, інтелекту. Клінічні і експериментальні способи визначення сили ураження психічних функцій. Порушення свідомості. Межа між нормою і патологією. Ознаки психічної дефіцитарності. Питання зворотності – незворотності дефекту.

Література [5; 7; 9; 25; 34; 55; 67]

Тема 8. Основні симптоми і синдроми розладів особистості

Темперамент, характер, особистість. Структура особистості. Поняття гармонійної особистості. Розлади особистості: антисоціальний, нарцисизмовий, дисоціативний, гістрійонний, шизоїдний, параноїдний, шизотиповий, ананкастичний, мазохістичний, депресивний, маніакальний, обсесивний, компульсивний.

Література [7; 25; 35; 38; 39; 41; 53; 55; 56; 59; 63; 66; 67]

Тема 9. Психосоматичні захворювання: органів дихання, серцево-судинні та шлунково-кишкові

Передумови формування психосоматичних захворювань. Психологічне (психоаналітичне) значення захворювань органів дихання, серцево-судинних недуг, патології шлунково-кишкового тракту. Особливості та місце психологічної роботи в комплексній терапії пацієнтів.

Література [5; 19; 40; 50; 51; 61]

Тема 10. Психосоматичні захворювання: ендокринної системи, гінекологія та акушерство, функціональні сексуальні розлади

Передумови формування психосоматичних захворювань. Психологічне (психоаналітичне) значення захворювань ендокринної системи, гінекологічної сфери, психологічні аспекти акушерської патології. Передумови формування функціональних сексуальних розладів. Психологічна і психотерапевтична робота з такими групами пацієнтів.

Література [4; 7; 10; 12–14; 19; 30; 40; 51; 55; 61]

Тема 11. Психосоматичні захворювання: головний біль, біль у спині, аспекти харчової поведінки, психовегетативний синдром, розлади сну

Причини та наслідки психосоматичних захворювань. Поняття вторинної вигоди від симптому. Психодинамічні аспекти головного болю, болю у спині, порушення харчової поведінки, психовегетативний синдром, безсоння та інші розлади сну. Можливості психологічної та психотерапевтичної корекції симптоматичних, функціональних і поведінкових порушень у світлі психосоматичного вчення про хвороби.

Література [5; 10; 19; 30; 40; 51; 55; 61]

Тема 12. Психосоматичні захворювання: особливості хірургічного, терапевтичного, травматологічного пацієнта

Співвідношення об'єктивного і суб'єктивного аспектів захворювання. Поняття внутрішньої картини хвороби. Особливості психічного реагування на патологію залежно від статі, віку, професії, темпераменту, характеру, особистісних нюансів. Світоглядні й забобонні основи та установки в контексті наявності соматичної патології. Можливості психологічної допомоги та психокорекції.

Література [5; 19; 30; 40; 50; 51; 55; 61]

Змістовий модуль III. Практичні аспекти медичної психології

Тема 13. Психологія медичних працівників

Основні вимоги до особистості медичних працівників. Психологічні типи лікарів. Професіограма лікаря загальної практики. Поняття про професійну деформацію. Особливості професій, що впливають на професійну деформацію. Ознаки професійної деформації, "синдром вигорання". Шляхи його попередження. Спілкування в медичному середовищі. Дотримання морально-етичних вимог. Види спілкування в медичному середовищі: міжособистісне, індивідуально-групове, колективно-індивідуальне, групове. Особливості спілкування між лікарями, лікар-медсестра.

Література [3; 5; 8; 12]

Тема 14. Психологія лікувально-діагностичного процесу

Психологічні особливості етапів діагностичного процесу. Медична деонтологія. Інформування хворого про діагноз. Взаємодія та спілкування лікаря з хворими та їхніми родичами. Патерналізм, його роль у діагностичному процесі. Значення психологічної установки хворого. Конфлікти в медичному середовищі, їх різновиди. Способи вирішення та попередження конфліктів.

Література [4; 5; 6; 7; 9; 12; 23; 27;30]

Тема 15. Психологічні аспекти залежної, суїцидальної поведінки, танатології та евтаназії

Психологічні аспекти залежної поведінки. Суїцидальна поведінка, профілактика і раннє розпізнавання суїцидальних тенденцій. Психологічні аспекти умирання і смерті. Евтаназія.

Література [2; 7; 9; 12; 17; 21; 28; 51; 52; 53; 54]

Тема 16. Психогігієна, психопрофілактика, основи психотерапії

Основні методи психотерапії в роботі лікаря загальної практики. Показання та протипоказання до проведення гіпноугестії, індивідуальної та групової раціональної психотерапії, методів психодинамічної психотерапії, гештальтпсихотерапії, арт-терапії. Психотерапевтична корекція ставлення до хвороби. Психологічна допомога при кризових станах. Соціальні і біологічні складові нормального та аномального розвитку людини.

Література [1; 15–18; 21; 22; 24; 28; 31; 36; 37; 50; 60; 64; 65]

Тема 17. Вікова клінічна психологія

Соціальні і біологічні складові нормального й аномального розвитку людини.

Психічні особливості та психосоматичні розлади в період народженості і раннього дитинства. Психічні особливості та психосоматичні розлади у дітей дошкільного і молодшого шкільного віку. Психологічні особливості та психосоматичні розлади у підлітків. Психологія і психопатологія раннього юнацтва. Психологічні особливості осіб літнього та похилого віку. Сімейна клінічна психологія (сано- і патогенні сімейні патерни, непорозуміння).

Література [1; 15–18; 21; 22; 24; 28; 31; 36; 37; 50; 60; 64; 65]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Навчальним планом дисципліни “Медична психологія” передбачено контроль засвоєння знань у вигляді виконання контрольної роботи реферативного типу та складання іспиту.

Контрольна робота має за мету виявити ступінь засвоєння фундаментальних понять психотерапії, сучасних напрямів, основних технік та методів психотерапії, фундаментальних понять проявів психічної патології, основних патологічних симптомів і синдромів психічних розладів, порушення психіки при соматичних захворюваннях, уявлення про психосоматичну медицину, особливості психосоматичних пацієнтів і можливості психологічної допомоги в структурі комплексного лікування.

Тему контрольної роботи з дисципліни “Медична психологія” визначає викладач.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Фундаментальні поняття медичної психології.
2. Клінічне опитування пацієнта: принципи, етапи.
3. Кваліфікаційна характеристика медичного психолога.
4. Методи дослідження в медичній психології.
5. Феноменологічний принцип обстеження хворого.
6. Первинне інтерв'ю, психологічне консультування.
7. Експериментально-психологічні методи дослідження.
8. Патопсихологічне оцінювання уваги.
9. Патопсихологічне оцінювання пам'яті.
10. Патопсихологічне оцінювання сприйняття.
11. Патопсихологічне оцінювання мислення.
12. Патопсихологічне оцінювання інтелекту.
13. Патопсихологічне оцінювання емоцій.
14. Патопсихологічне оцінювання індивідуально-психологічних особливостей.
15. Експериментальне нейропсихологічне обстеження мови, письма.
16. Експериментальне нейропсихологічне обстеження читання, лічби, праксису.
17. Експериментальне нейропсихологічне обстеження сприйняття шумів, ритмів, мелодій.
18. Експериментальне нейропсихологічне обстеження схеми тіла, орієнтації в просторі

19. Експериментальне нейропсихологічне обстеження стереогнозису, зорового гнозису.
20. Клінічні прояви психічної норми і патології.
21. Діагностичні принципи-альтернативи: хвороба — особистість, нос — патос, реакція — стан — розвиток.
22. Діагностичні принципи-альтернативи: психотичне — непсихотичне, екзогенне — психогенне — ендогенне, дефект — одужування — хроніфікація.
23. Діагностичні принципи-альтернативи: адаптація — дезадаптація, компенсація — декомпенсація, негативне — позитивне.
24. Основні симптоми та синдроми розладів сприйняття.
25. Основні симптоми та синдроми розладів мислення.
26. Основні симптоми та синдроми розладів емоцій.
27. Основні симптоми та синдроми розладів волі.
28. Основні симптоми та синдроми розладів потягів.
29. Порушення пам'яті.
30. Порушення інтелекту.
31. Порушення свідомості.
32. Ознаки дефіцитарності психічних функцій.
33. Темперамент, характер, особистість.
34. Розлади особистості: антисоціальний, нарцисизмовий.
35. Розлади особистості: дисоціативний, гістрійонний.
36. Розлади особистості: шизоїдний, параноїдний, шизотиповий.
37. Розлади особистості: ананкастичний, мазохістичний, депресивний.
38. Розлади особистості: маніакальний, obsесивний, компульсивний.
39. Психічне реагування на хворобу і психологія соматичного пацієнта.
40. Психосоматичні захворювання: органів дихання, функціональні сексуальні розлади.
41. Психосоматичні захворювання: серцево-судинні та шлунково-кишкові.
42. Психосоматичні захворювання: ендокринної системи, гінекологія та акушерство.
43. Психосоматичні захворювання: головний біль, біль у спині.
44. Психосоматичні захворювання: аспекти харчової поведінки, психовегетативний синдром.

45. Особливості хірургічного, терапевтичного, травматологічного пацієнта.
46. Сучасні аспекти психотерапії.
47. Сучасні аспекти психогігієни.
48. Сучасні аспекти психопрофілактики.
49. Створення і робота психотерапевтичної команди.
50. Вікова клінічна психологія.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТОРОЛЮ

1. Клінічне опитування пацієнта.
2. Етапи клінічного опитування пацієнта.
3. Кваліфікаційна характеристика медичного психолога.
4. Місце медичного психолога у психології та медицині.
5. Методи дослідження в медичній психології.
6. Феноменологічний принцип обстеження хворого.
7. Первинне інтерв'ю.
8. Психологічне консультування.
9. Методика оцінювання порушень уваги.
10. Методика оцінювання порушень пам'яті.
11. Методика оцінювання порушень сприйняття.
12. Методика оцінювання порушень мислення.
13. Методика оцінювання порушень інтелекту.
14. Методика оцінювання порушень емоцій.
15. Методика оцінювання індивідуально-психологічних особливостей.
16. Методика оцінювання порушень мови.
17. Методика оцінювання порушень письма.
18. Методика оцінювання порушень лічби.
19. Методика оцінювання порушень читання.
20. Методика оцінювання порушень праксису.
21. Методика оцінювання порушень сприйняття шумів.
22. Методика оцінювання порушень ритмів.
23. Методика оцінювання порушень схеми тіла.
24. Методика оцінювання порушень сприйняття мелодій.
25. Методика оцінювання порушень орієнтації у просторі.
26. Методика оцінювання порушень стереогнозису.
27. Методика оцінювання порушень зорового гнозису.
28. Хвороба — особистість.

29. Нозос — патос.
30. Реакція — стан — розвиток.
31. Психотичне — непсихотичне.
32. Екзогенне — психогенне — ендогенне.
33. Дефект — одужування — хроніфікація.
34. Адаптація — дезадаптація.
35. Компенсація — декомпенсація.
36. Негативне — позитивне.
37. Порушення сприйняття.
38. Порушення мислення.
39. Порушення емоцій.
40. Порушення волі.
41. Порушення потягів.
42. Порушення пам'яті.
43. Порушення інтелекту.
44. Порушення свідомості.
45. Межа між нормою та патологією.
46. Визначення сили ураження психічних функцій.
47. Ознаки дефіцитарності психічних функцій.
48. Питання зворотності — незворотності дефекту.
49. Поняття розладів особистості.
50. Темперамент, характер, особистість.
51. Структура особистості.
52. Поняття гармонійної особистості.
53. Розлади особистості: антисоціальний.
54. Розлади особистості: нарцисизмовий.
55. Розлади особистості: дисоціативний.
56. Розлади особистості: гістрійонний.
57. Розлади особистості: шизоїдний.
58. Розлади особистості: параноїдний.
59. Розлади особистості: шизотиповий.
60. Розлади особистості: ананкастичний.
61. Розлади особистості: мазохістичний.
62. Розлади особистості: депресивний.
63. Розлади особистості: маніакальний.
64. Розлади особистості: obsесивний.
65. Розлади особистості: компульсивний.
66. Місце психічного фактора в соматичній патології.
67. Типи психічного реагування.

68. Психологічні особливості хворих за різних соматичних захворювань.
69. Передумови формування психосоматичних захворювань.
70. Психосоматичні захворювання: органів дихання.
71. Психосоматичні захворювання: серцево-судинні.
72. Психосоматичні захворювання: шлунково-кишкові.
73. Психосоматичні захворювання ендокринної системи.
74. Психосоматичні захворювання: гінекологія та акушерство.
75. Психосоматичні захворювання: функціональні сексуальні розлади.
76. Психосоматичні захворювання: головний біль.
77. Психосоматичні захворювання: біль у спині.
78. Психосоматичні захворювання: аспекти харчової поведінки.
79. Психосоматичні захворювання: психовегетативний синдром.
80. Особливості хірургічного пацієнта.
81. Особливості терапевтичного пацієнта.
82. Особливості травматологічного пацієнта.
83. Поняття “внутрішня картина хвороби”.
84. Співвідношення об’єктивного і суб’єктивного аспектів захворювання.
85. Сучасні аспекти психотерапії, психогігієни і психопрофілактики.
86. Сучасні аспекти психогігієни.
87. Сучасні аспекти психопрофілактики.
88. Поняття психотерапевтичної команди.
89. Психосоматичні розлади у період новонародженості.
90. Психосоматичні розлади у період раннього дитинства.
91. Психосоматичні розлади у підлітків.
92. Патогенні сімейні патерни.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

основна

1. *Алешина Ю. Е.* Индивидуальное и семейное психологическое консультирование. — М., 2000.
2. *Альманах* психологических тестов. — М., 1995.
3. *Атлас* для экспериментального исследования в психической деятельности человека / Под ред. И. А. Полищука, А. Е. Видренко. — К., 1980.

4. *Базисное* руководство по психотерапии / Хайгл-Эверс. — СПб., 2001.
5. *Бауэр М. и др.* Психиатрия, психосоматика психотерапия. — М.: АЛТЕЙА, 1999.
6. *Березин Ф. Б., Мирошников М. П., Соколова Е. Д.* Методика много-стороннего исследования личности. — М., 1994.
7. *Берн Э.* Введение в психиатрию и психоанализ для непосвящен-ных. — СПб., 1991.
8. *Бирнбаум Г. В.* К вопросу об образовании переносных и услов-ных значений слова при патологических изменениях мышления // Новое в учении об апраксии, агнозии, афазии. — М., 1984.
9. *Блейхер В. М.* Экспериментально-психологическое исследование психически больных. — Ташкент, 1971.
10. *Браун Дэниис, Педдер Джонатан.* Введение в психотерапию. При-нципы и практика психодинамики. — М.: Класс, 1998.
11. *Бурлачук Л. Ф.* Исследование личности в клинической психоло-гии. — К., 1979.
12. *Васильченко Г. С.* Общая сексопатология: Руководство для вра-чей. — М., 1977.
13. *Васильченко Г. С.* Частная сексопатология: В 2 т. — М., 1983.
14. *Васильченко Г. С., Решетняк Ю. А.* Любовь, брак, сексуальное пар-тнерство. — М., 1977.
15. *Вассерман Л. И., Горькавая И. Л., Ромицына Е. Е.* Тест — подростки о родителях. — М., 1995.
16. *Власова Т. А.* О детях с отклонениями в развитии. — М., 1973.
17. *Гильяшева И. Н., Игнатьева Н. Д.* Межличностные отношения ре-бенка. — М., 1994.
18. *Годфруа Ж.* Что такое психология: В 2 т. — М.: Мир, 1992.
19. *Деонтология* и психосоматика // Психогигиена и психопрофи-лактика / Под ред. В. К. Мягер. — Л., 1983.
20. *Докучаева М. А.* Об исследовании методики счета по Крепелину в психиатрической больнице // Психол. методы исслед. в клинике. — 1976. — № 2.
21. *Захаров А. И.* Неврозы у детей и подростков. — Л., 1988.
22. *Захаров А. И.* Опыт групповой психотерапии при неврозах дет-ского и подросткового возраста. — Л., 1986.
23. *Зейгарник Б. В.* Патопсихология. — М., 1976.
24. *Исаев Д. Н.* Психическое недоразвитие у детей. — Л., 1982.

25. *Каплан Г. И., Сэддок Б. Дж.* Клиническая психиатрия. — М.: Медицина, 1994.
26. *Карвасарский Б. Д.* Медицинская психология. — Л., 1982.
27. *Кейсмент.* Обучаясь у пациента. — Воронеж, 1995.
28. *Ковалев В. В.* Психиатрия детского возраста. — М., 1979.
29. *Козюля В. Г.* Применение теста СМОЛ. — М., 1995.
30. *Конечный Р., Боухал М.* Психология в медицине. — Прага, 1983.
31. *Кононова М. П.* Руководство по психологическому исследованию психически больных детей школьного возраста. — М., 1963.
32. *Костандов Э. А.* Восприятие и эмоции. — М., 1977.
33. *Кратохвил С.* Групповая психотерапия. — Прага, 1978.
34. *Кудрявцев Э. А.* Судебно-психологическая экспертиза. — М., 1984.
35. *Леонгард К.* Акцентуированные личности. — К., 1989.

Додаткова

36. *Личко А. Е.* Подростковая психиатрия. — Л., 1985.
37. *Личко А. Е., Иванов Н. Я.* Диагностика характера подростка. — М., 1995.
38. *Логинава С. В., Рубинштейн С. Я.* О применении метода “пиктограмм” для экспериментального исследования мышления психически больных. — М., 1972.
39. *Лэнг Р. Д.* Расколотое “Я”. — СПб., 1995.
40. *Любан-Плоца Б., Пельдингер В.* Психосоматичний хворий на прийомі у лікаря. — К.: АДЕФ-Україна, 1997.
41. *Мак-Вильямс.* Психоаналитическая диагностика. — М.: Класс, 1998.
42. *Мастерс и Джонсон* о любви и сексе: В 2 ч. / У. Мастерс, В. Джонсон, Р. Колодны. — СПб., 1991.
43. *Менделевич В. Д.* Клиническая и медицинская психология. — М., 1998.
44. *Морозов Г. В.* Руководство по психиатрии. — Т. 2. — М.: Медицина, 1988.
45. *Мясищев В. Н.* Психология отношений. — Воронеж, 1995.
46. *Патохарактерологические* исследования у подростков / Под ред.: А. Е. Личко, Н. Я. Иванова. — Л., 1981.
47. *Патохарактерологический* диагностический опросник для подростков и опыт его практического применения / Под ред.: А. Е. Личко, Н. Я. Иванова. — Л., 1976.

48. *Психология* и психопрофилактика: Сб. науч. тр. / Под ред.: В. К. Мягер, В. П. Козлова, Н. В. Семеново-Тянь-Шанской. — Л., 1983.
49. *Психология: Словарь* / Под общ. ред.: А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского. — М., 1990.
50. *Исаев Д. Н.* Психосоматические и соматопсихические расстройства у детей. — Л., 1990.
51. *Психосоматическое* развитие и норма реакции / Под ред. Ушакова. — М., 1975.
52. *Рубинштейн С. Я.* Экспериментальные методики патопсихологии. — М., 1972.
53. *Селье Г.* Стресс без дистресса. — М., 1982.
54. *Семичов С. Б.* Предболезненные психические расстройства. — Л., 1987.
55. *Семичов С. Б.* Теория кризисов и психопрофилактика. — Л., 1987.
56. *Семке В. Я.* Истерические состояния. — М., 1988.
57. *Собчик Л. Н.* Методы психологической диагностики: В 3 ч. — М., 1990.
58. *Собчик Л. Н.* Пособие по применению психологической методики ММРІ. — М., 1971.
59. *Собчик Л. Н.* Стандартизированный многофакторный метод исследования личности: Метод, руководство. — М., 1990.
60. *Стиваковская А. С.* Профилактика детских неврозов. — М., 1980.
61. *Тополянский В. Д., Струковская М. В.* Психосоматические расстройства. — М., 1986.
62. *Ушаков Г. К.* Пограничные нервно-психические расстройства. — М., 1987.
63. *Фуллер Торри Э.* Шизофрения: Книга в помощь врачам, пациентам и членам их семей. — СПб., 1996.
64. *Шольц Ф.* Ненормальности детских характеров. — М., 1983.
65. *Эберлейн Г.* Страхи здоровых детей. — М., 1981.
66. *Якубик А.* Истерия. — М., 1982.
67. *Ясперс К.* Общая психопатология. — М.: Практика, 1997.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Медична психологія”	4
Зміст дисципліни “Медична психологія”	5
Вказівки до виконання контрольної роботи	10
Теми контрольних робіт.....	10
Питання для самоконтролю	12
Списко літератури	14

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *О. М. Коваленко*
Комп’ютерне верстання *А. М. Голянда*

Зам. № ВКЦ-4050

Формат 60x84/₁₆. Папір офсетний.

Друк ротатійний трафаретний. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)

03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»

03039 Київ-39, пр. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*